

vraty nižší. Jak lze tedy diviti se, když tyto masy ohromné, moderní školou vzdělané, namnoze sečtílé a stále se poučující, když tyto masy domáhají se svobody a práv?

Také vedle národnostního, vedle politického a podle náboženského hnutí v Čechách, mohutní a rostou ruch sociální, volající vznesené heslo: Rovnost, volnost, bratrství!

Dělnictvo má svůj svátek. Je to první květen. V ten den nepracuje nikdy. Bohužel, některé závody a především cizácké továrny nutí dělníky do práce a z toho vznikají jen bouře a vřavy.

Není to moudré. Proč nepřátí dělnictvu dne volnosti. Ono nejlíp cítí, smíl-li si podobnou volnost dovoliti a upustí od ní, uvidí-li, že není mu k dobru.

Horší prvního května jsou stávkové. Jen že ty nejsou českou zvláštností. Buji po celém světě. . . . .  
Drobnější zprávy jindy!

**Český národ,**

jeho politické a kulturní snažení. Historický náčrt o oprávněnosti českého národa na svobodu

(Pokračování.)

**IV.**

*Český veřejný život.*

Politická organizace v Čechách dokázala velmi mnoho. Až do poslední české chvíle pronikla dnes znalost českých práv a české poplatnosti a i v nejdálším českém zákoutí dovede dnes český lid oceniti starostlivost rakouské vlády o Čechy.

A kdyby strana svobodomyšlná organizací svou nevykonala nic jiného než uvědomění českého lidu, vykonala již mnoho. -- Však svobodomyšlný duch vykonal více. On probudil českého ducha ve všech směrech vědění a Čechové dnes věru zařídíma zrakoma mohou pohlížeti na své obrození, které triumfovalo v Praze krásnou zemskou výstavou, ve Vídni divadlem a jež triumfuje po všem světě vědou, uměním a dovedností.

Spolkový, čili veřejný život český je mocný.

Vědy a umění náležají svá střediska v odborných kruzích jako jsou: Krasoumná Jednota, Umělecká beseda, Hudební jednota, Akademie věd a umění, archeologická společnost, musejní jednota, spolek inženýrů, Jednota architektů, "Svatorbor" a "Máj", (spolky spisovatelů), jednoty matematiků, filosofů atd.

Obchod má svá obchodní gremia, průmyslové jednoty, hospodářství hospodářské jednoty a společnosti; rolnictvo má "Selskou jednotu", úřednictvo spolky úřednické, učitelstvo učitelské atd., každý stav své středisko, své hnízdečko v každém čelném městě.

Mimo vědecké, umělecké a odborné kruhy rozvětveny jsou po Čechách hustou sítí spolky humanitní.

Čechové mají "Ústřední Matiči Školskou", která vydrží české školy pro české děti tam, kde jsou školy německé a kde stát svou povinnost k Čechům neplní; mají "Severočeskou a Pošumavskou Jednotu", spolky to, které podporují ony české rodiče, jež pro národnost německá brutálnost připravila o chléb; mají "Komenského", který ve Vídni za stát vydrží pro 150,000 Čechů české školy; mají tak zvané "Chudinské jednoty, chudinské kuchyně" atd., spolky, které pečují o chudinu, o její výživu; mají útulny, místa, kde chudáci naeznou přístřeší; mají spolek pro feriální osady, sdružení to, které ročně sta a tisíce chudých ubožáků dětských posílá na zdravý vzduch a dobrou stravu atd. atd.

Pro dělnictvo zřízeny jsou v Čechách spolky podporné, které za členský týdlní poplatek v čas neochopnosti dělníka podporují; nejnověji pak jsou zřízeny okresní ne-

mocenské pokladny a zemské úrazovny, do nichž dělníci nepatrně platí prostřednictvím svého podnikatele jsou povinni, ale za to v čas nemoci a úrazu dostane se jim platu (tj. jného jako by pracovali. . . . .

Ejhle teď obraz českého života, obraz se stránky politické, životní a duševní.

Vedle tohoto však mocně vypíná se budova jiná, budova spolčování se českého za účelem, jež nejlépe zobraziti lze větou heslem: "Tužmo se!"

V popředí tohoto snahení stojí spolky sokolské.

Původně založeny byly sokolské jednoty proto, aby národ pružil k probuzení. . . . . dnes mají úhel dvojitý stítiti tělo a vzpražovati ducha. Poslednějším stávají se sokolové jednoty blízké politickým kruhům a ve skutečnosti v Čechách jsou sokolové jednoty ohromnou většinou svou jakousi falancí strany svobodomyšlné.

Sokolských jednot v Čechách bylo roku 1890 celkem 313 a čítaly 23,000 členů. Sokolové jednoty jsou spojeny v řady (12) a tyto soustředěny jsou v Sokolské Obci.

Sokolové žijí vynikli vítězně ve Francii v Nancy a ve Lvově v Halli.

Těsně k sokolským, řadí se v Čechách spolky pěvecké a divadelní. Obor je v Čechách na sta roztroušen. První zpěvem, druhé živým slovem budí nadšení, třetí vkus, poučují. Zpěvácké spolky soustředěny jsou v Československé Jednotě zpěváckých spolků v Praze, jednoty divadelní mají centrum "Jednotu českých ochotníků".

Mimo jmenované jest v Čechách sta spolků hudebních a čtenářských jako jsou: cisteristé, tamburáči, harfenisté, čtenářské spolky, hudební jednoty atd.

Všecky tyto kruhy pěstují českou mysl, české nadšení. V řadu jejich nejnověji postavil se spolek přednáškový, který z Jarma pořádá přednášky ze všech odborů lidského vědění. --

K spolkům vědeckým, uměleckým, politickým, vzdělávacím a podporovacím v Čechách posléze dlužno přičísti sta a snad i tisíce spolků zábových, které, nemajíce určitěho cíle, pořádají zábavy a výteček těch věnují účelům dobročinným -- Především řádky, ač mnoho, mnoho jsme vynechati musili, podávajíc jasně obraz českého veřejného života ve státě i v soukromí.

Vidno z něho pro soudně čtoucího, že český národ je vysoce inteligentní, že je z nejmzdělanějších a nečinnějších národů světa, ale. . . . . že nepřítel doby, recte vlády, hledí všemožné snažení jeho utlumiti.

Na kolik je správná a důstojná tato vládní přezí, posoudi čtenář i dle předchozích kapitol sám.

Na kolik ale správná je opposice Čechů proti této vládě, tot samozřejmo. . . . . Proto heslo Čechů je a bude, dokud nepřestane dusivý tlak: "Opposice nejkrajnější, všemožná vládnímu!"

(Pokračování.)

**Zdravá žena.**

Zdravá žena jest základem rodinného blaha, zdravé dívky blaho to doplňuje. Každá manželka, která muže svého miluje, každá matka, která děti své má ráda, musí dbáti toho, aby zachovala si zdraví. Jakmile však zdraví jest porušeno, má zvoliti si dobrý a bezpečný lék, aby se zdraví co nejdříve vrátilo. A tu nemůže býti dříve a ženám odporučen lék lepší nežli jest *Severův Regulátor ženských nemocí*, který jest pravým dobrodincem žen. Veškeré pohlavní nemoci ženské se lékem tím vyléčí. Cena \$1. Proti nezdravosti, zatvrdilosti stolice a z toho pocházejícím bolestem hlavy jest výtečným lékem *Severův Životní Balsám*. Cena 75 ct. Ženy a dívky, zkuste těchto léků, užijte jejich delší čas a budete spokojeny a šťastny a s vámi všichni, kteří vás milují

W. F. Severa, Cedar Rapids, Iowa.

**Český místopředseda a městská rada pražská.**

Hrabě František Thun, místopředseda království českého jest sice dobrým služebníkem svého pána, avšak v tanci mezi vejei se mu přece nevyrovná. On sice miluje všechny strany stejně, ale Němci jsou přes srdce jeho nejbližší. To dokázal již při nedávných příležitostech a nejnověji opět vrácením promemoria městské rady pražské o německém školství, bezve všeho úředního jednání zpět. Avšak toho pašování nedala si městská rada libiti a na návrh a přičiněním Mladočechů přijala resoluci, odsuzující jednání pána místopředsedy. O věci té byl sem zaslán ihned telegram -- výsledek to práce Národního Vjboru -- k němuž dostáváme dnes resoluci tu v doslovném znění:

"Sbor obecních starších král. hl. města Prahy, vyslechnuv zprávu praesidisa i obsah přípisu J. E. c. k. místopředsedy hraběte Thuna ze dne 27. března 1893 č. 3171 a uváživ, že die řádu obecního jest povinností jeho, aby obecní dobré na všech stranách opatroval a o to, což jemu prospívá, zákonnými prostředky pečoval, užívá svého, státními zákony zákonnými zaručeného práva k volnému mínění a vyslovuje své nejlubší politování nad tím, že promemoria o německém školství v Praze Jeho Excellenci panu c. k. místopředsedě hraběti Thunovi usnešením sboru ze dne 23. března 1893 předloženo, jsouc do formy vážné a důstojné, ve věci pak pravdivé a přesvědčivé, prostě vráceno bylo, aniž by stalo se předmětem řízení úředního.

Trváje při svém právu zákonného zastoupení v c. k. zemské školní radě, neosoboval sobě sbor král. hl. města Prahy práva jemu nepřisloucího, když -- vyžádav sobě úředně zprávu svého zástupce a maje takto možnost a dle zákona i právo, aby posuzoval průběh jednání a výroky jednotlivých členů tohoto složením a sestavením svým nikoliv záplna státního úřadu -- co nejrozhodněji se obradil proti tomu, že zástupci obce volnost slova právě tam byla zkrácena a obmezena, kde šlo o zájmy obce a o nutnou obranu pravdy a spravedlivého stanoviska obce pražské, proti nemístným a neodůvodněným útokům se strany jednotlivých členů německého odboru c. k. zemské školní rady.

Sbor obecních starších jsa sobě plnou měrou vědom dějinného významu i důstojnosti staroslavné královské Prahy, pamětliv jsa dále i v té přičině své zodpovědnosti naproti spoluobčanům, uznává jako strážce obecního dobra a obhájce cti a vážnosti města zapotřebí veřejně a před veškerou obcí osvědčiti, že v prostém vrácení svého promemoria jak u věci, tak i ve formě spatřuje těžkou a neodůvodněnou urážku celé obce.

Urážku tuto pocituje sbor obecních starších tím důtklivěji, ježto obce pražská již svým postavením a významem jako hlavní město království, svými značnými oběti pro správu veřejnou, zvláště ale pro rozvoj školství, toho právem a dle zásluhy vyžaduje a vyžadovati musí, aby vážné projevy zastupitelstva jejího, jak sluší, přijaty a oceňovány byly.

Nedostav při dnešním stavu věci zaslouženého zadostučinění, dovolává se sbor obecních starších kr. hlav. města Prahy v této přičině spravedlivého soudu občanstva, jež důvěru svou svěřilo jemu řízení a spravování záležitostí obecních, zvláště ale správu školství a vzdělání obecního.

V promemoria J. E. panu c. k. místopředsedě hraběti Thunovi předloženém ohradil se sbor obecních starších král. hlav. města Prahy

důrazně a rozhodně způsobem vážným a důstojným proti tomu, že někteří členové německého odboru c. k. zemské školní rady natkli obec pražskou způsobem neoprávněným z nepřístné a neváživosti vůči německému školství v Praze, kdežto zástupci obce pražské v tomto odboru bráněno bylo, aby naproti těmto klivým obviněním dle pravdy a skutečnosti obec pražskou obhájil.

Při tomto svém obrazení a při svém, věrohodnými doklady opatřeném promemoria v plném obsahu setrvaje, a hledě k trpkosti a velkému rozčillení, které se následkem těchto událostí myslí občanstva pražského ano i obyvatelstva celého království bylo zmocnilo, má sbor obecních starších za svou povinnost, aby veřejně před celou obcí osvědčil a spravedlivému soudu občanstva předložil tato, v promemoria dokázaná fakta."

Zde uváděny jsou argumenty, dokazující oprávněnost promemoria místopředsedství zasláného. Die práva a počtu obyvatelstva měli by Němci míti pouze 32 třídy a mají jich 45 a to zdá se jim a německému místopředsedě království českého ještě málo. Dále praví městská rada pražská, že vydržovati bude pro německé obyvatelstvo vždy tolik škol a tříd, kolik jich pro německé laetvo po zákonu bude zapotřebí, nemůže však připustiti, aby vydržovalo německé školy a třídy pro české děti a tím samovolně přispívalo k poněmčování a odnárodnování mládeže české.

Resoluce tato jest, jak samo sebou se rozumí, prací Mladočechů, kteří ve schůzi městské rady četli panu místopředsedě asi ostré levity, neboť veškeré časopisy, české i německé, které přinesly řeči dra. J. Grégrz a Dra. J. Podlipného propadly konfiskaci.

Panu hraběti Thunovi není však při tom as přilži volno, neb ti nevěděni Němci dovolují si při tom veřejně tvrditi, že on prý vlastně jest všech rozbrojů v Čechách vinen. Necht přijme naší nejlubší soustrast.

**Přijme se!**

37 mužů v . . . . . lékárně přilži pondělí ráno, ku koupení po 1 lahvi Hallerova Barb Wire Linimentu, jest úplně zaručen.

**Spravedlivé a jisté.**

V době nynější stále se počasi měnit a tělo lidské, nemohouc se tak vpraviti změny tyto, podléhá mnohým nemocím, zvláště kašli a nastužením, z kterých povstávají neduhy velmi nebezpečné. Nutno, aby každý měl doma *Severův Balsám pro plícni neduhy*, který již obstál dlouhou tou zkouškou proti všem jiným lékům. Chcete-li míti lék spravedlivý, jisté účinkující, kupte si tento lék. Má příjemnou chuť. Že i děti rády ho užívají. Cena láhve 20 a 25 ct. Vždy chťete *Severův Balsám*, žádný jiný.

W. F. Severa, Cedar Rapids, Iowa.

**"Hořké víno"**

odporučeno nejkvalitnějšími americkými lékaři co nejlepší lék proti všem žaludečním a jaterním neduhům.  
K dostání v lékárnách a čelnějších hostincích  
Jos. Triner, velkoobch. vínem, 397, 399 a 401, W. 18th st. Chicago, Ill.

**WM. NELSON, POZEMKOVÝ JEDNATEL,**

Pokoj 3, Barker Block, OMAHA.

Nabízí na prodej vybraných 50,000 akřů pády v okrese Books v Kansas a 100 farm za průměrnou cenu od \$8 do \$10 akř, na 9 roků k splacení. Jedna desítina hotová, zbytek po jedné desítině ročně na 7 proc. úroků.

Pamatujte, že okres Books jest uprostřed nejlepšího pšenického kraje v Americe.

Já jsem vybral tyto pozemky pro společnost, jež je vlastní, tato je zaplácená hotová a mohla si vybrat. Vím jistě, že toto jsou nejlepší pozemky za tu cenu nyní v trhu.

Dopíše si pro mapu a popis tohoto okrou a zakupte si co nejdříve měste.

Připravuji výlet na tyto pozemky na den 27. dubna t. r.

WM. NELSON, 2-1m Room 3, Barker Bk. Omaha.

**Dr. August Hoening's HAMBURGER BRUST THEE**  
prsním, plícním, a hrtanovým.

Jen v původním balíčku.  
Cena --- 25 --- centů.  
Cena --- 25 --- centů.  
Cena --- 25 --- centů.



**REVMATISMUS**

otlačenniny, bolesti zubů, popáleniny, Neuralgii, podvrknutiny, vymknutiny, oznoheniny, píchání v boku, bolesti v zádech.

**RIPAN'S TABLETS**  
REGULATE THE STOMACH, LIVER AND BOWELS AND PURIFY THE BLOOD.  
RIPAN'S TABLETS are the best Medicine known for Indigestion, Biliousness, Headache, Constipation, Dyspepsia, Chronic Liver Troubles, Bilestices, Bad Complexion, Dysentery, Obstructed Breasts, and all Disorders of the Stomach, Liver and Bowels.  
Ripans Tablets contain nothing injurious to the most delicate constitution. Are pleasant to take, safe, effective, and give immediate relief. Price--Five Cents, Twelve Cents, Packets of Six, or by mail. Sample free by mail. Address THE RIPAN'S CHEMICAL CO., 39 SPRUCE STREET, NEW YORK CITY.

**W. H. CADY**  
velkoobchodník

s moukou, senem a obilím, balivem, drátem na vázání balíků atd., atd.

1510 Howard ulice, Omaha, Neb. 2C4 Telefon 1071.

**V Praze, Saunders Co., Neb**

je nyní česká lékárna.  
**A. MAŠINDA,**  
zkoušený lékárník.

má tam na skladě všechny byliny, kořinky, všelijaké thé, kapky, olejčky, šťavičky, prášky, mastě, náplaste (nástry) vodičky, pilulky, zkrátka vše, co do lékárny patří. Připravuji též rozličné mazání pro lidské neduhy i léčebny pro domácí zvířata, a větším dílem třímají viny na to pravé. Léků Severovýchajných t. z. patentních mám též hojný výběr, jakož i barvy, štětce, olej na barvení i na stroje, zkrátka vše, co v lékárně mívají. Zvláště velkou zásobu mám všech věcí, z kterých se recepty připravují, ať jsou již z Čech anebo od doktorů zdejších. Dlouholetý cvik mně dal mnoho zkušenost. a ta přišla a přijde starostlivost věnuje receptům.  
(26-) A. MASINDA,  
Anot. občanské

**JAN F. SPIRK,**  
veřejný notář.

VE WILBER, - - NEB

Všechny práce notářské jemu svěřené budou správně vyřizeny. Peníze na posemek půjčují se velmi nízké úroky a na výhodné splátky, zastupuje několik společností, poskytujících a převádících společnost. Dlouholetá zkušenost v tomto oboru zabezpečuje řádné vyřízení obchodu, jemu svěřeného Kupujete-li neb prodáváte farmu, hleďte se u něj.  
12-1r